

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Pœnitentiæ forma.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

41. Materia proxima sacramenti pœnitentiæ sunt actus pœnitentis, videlicet, contritio, confessio, & satisfactio, quæ hæc sunt non solum partes integrales sacramenti pœnitentiæ, verum etiam essentielles, saltem confessio & contritio, seu dolor aliquis formalis, quo qui caret, non recipit sacramentum pœnitentiæ, quantumcumque habeat actum dilectionis Dei. Per *dolorem* intellige dolorem naturalem, sine quo confessio facta, etiam verbalis, est invalida. Quamvis ad fructum sacramenti requiratur attritio supernaturalis, quæ perfectior est actu naturali, de qua attritione supernaturali intelligenda sunt Concilia, dum asserunt ad sacramentum requiri attritionem. Quod si quis bona fide recipiat absolutionem, cum sola attritione naturali, validum quidem, sed informe erit pœnitentiæ sacramentum. *Ibid. quest. 3. punct. 2. n. 1. & seq.*

42. Quæres, an dolor efficax esse debeat. Resp. debere esse efficacem, & talem per quem excludatur propositum peccandi, sufficietque huiusmodi dolor elicitus ante confessionem, vel in ipsamet confessione, vel post, antequam pœnitens absolvatur. *Ibid. num. 13.*

43. Liberum est Confessario injungere satisfactionem ante vel post absolutionem. *Ibid. n. 21.*

De forma sacramenti Pœnitentiæ.

44. Forma sacramenti pœnitentiæ consistit in his verbis: *Ego te absolvo à peccatis tuis* inò ad essentiam & valorem sacramenti sufficiunt hæc duo verba explicitè prolata, *absolvo te*. Quare non est necessarium adjungere invocationem sanctissimæ Trinitatis. Neque opus est addere in forma hæc verba: *Auctoritate vel potestate mihi à Christo concessa: neque à peccatis de quibus confessus es* *Ibid. qu. 4. punct. 1. n. 1. & seq.*

45. Absolutio collata hoc modo, *Absolvatur servus Christi*, valida est, quia his verbis sufficienter exprimitur actio ministris; estque verus sensus formæ, & Sacerdos verè absolvit à peccatis, modo non adsit obex ex parte pœnitentis. *Ibid. n. 7. & 8.*

46. Mutata substantialiter forma sacramenti pœnitentiæ, irritum est sacramentum; validum est verò, quoties mutatio est solum accidentis, ut diximus de aliis sacramentis. Unde valet, si dicatur *remitto*, loco verbi *absolvo*, aut si loco particulari *ego*, dicatur *nos*, aut absolvendo Regem, *absolvo majestatem tuam*, aut, *vos absolvo*, si plures in periculo naufragii existen-

stentes, unica forma absolvat Confessarius. Validum est similiter pœnitentiæ sacramentum, quando constructio ex activa in passivam mutatur, modo idem verborum sensus permaneat aut si forma modo imperativo proferatur, ut si dicatur, *absolvamur à me*: secus dicendum, si sacramentum administraretur sub forma modo deprecativo prolata, ut si dicatur, *absolvat se Deus* quia non remanet idem verborum sensus, & pœnitentiæ sacramentum institutum est per modum iudicii, in quo non sufficit ferre sententiam modo optativo. *Ibid. punct. 2. n. 2. & seq.*

47. Præterea non est validum pœnitentiæ sacramentum administratum hac forma, *jubeo te esse absolutum, &c.* sicut etiam nec validum esset, si omitteretur particula *te*. *Ibid. n. 9.*

48. Observa tamen committi peccatum, quoties mutatur forma, etiam si eadem significatio remaneat, quilibet enim tenetur se communi usui Ecclesiæ accommodare. *Ibid. num. 11.*

49. Validum erit sacramentum pœnitentiæ, etiam si aliqua conditio de præsentis, vel de præterito apponatur in forma: dummodo non sit de futuro, ut diximus in aliis sacramentis. *Ibid. punct. 3. n. 1. & 2.*

50. In distinctis confessionibus, valide & licite iterari potest absolutio super iisdem peccatis semel ritè confessis, ut fit in confessionibus generalibus, receptis ex usu Ecclesiæ. *Ibid. punct. 4. n. 1. & seq.*

51. Absolutio collata pœnitenti absentis, non est valida, quamvis pœnitens in articulo mortis existat, estque invalida confessio & absolutio facta per litteras inter absentes; esset tamen valida, si pœnitens per litteras mittat peccata sua Confessario, deinde in præsentia ejusdem Confessarii, dicat se de omnibus illis accusare, & ab eodem Confessario absolutionem obtineat in præsentia; quæ absolutio dari non potest in scriptis, vel aliis signis, sed necessario voce proferenda est; & in hoc differt à confessione, quæ fieri potest auribus & signis. *Ibid. punct. 5. n. 1. & seq.*

A D D I T I O.

Quæres, quæ sit materia sacramenti pœnitentiæ. Resp. ut in baptismo duplex est materia, remota, nempe aqua, propinqua, aquæ ablutio, sic in sacramento pœnitentiæ duplicem esse materiam remotam, pescata nempe, & propinqua actus

pœ.

pœnitentis. Quod autem peccata sint materia, probatur 1. quia pœnitentia non est aliud, quàm dolor de peccatis, 2. quia materia propinqua pœnitentiæ sunt contritio & confessio, et illa sunt de peccatis, ergo. 3. quia ubi nullum est peccatum, nulla potest dici absolutio sacramentalis ergo

Quæres: Quis sit finis, vel effectus huius sacramenti. Resp. esse remissionem culpæ, & collationem gratiæ, qua aliquis restituitur divinæ amicitiae. Nomine culpæ intelliguntur omnia peccata mortalia, nam unum sine alio non remittitur. Non autem omnia venialia, neque enim homo tenetur omnia venialia confiteri, & fieri potest, ut nolit dolere, vel confiteri de aliquo peccato veniali. 2. cum culpa remittitur, pœna æterna, & commutatur in pœnam temporalem, non autem remittitur semper pœna temporalis; nam alioqui non opus esset satisfactio, licet fieri possit, ut omnino etiam pœna temporalis remittatur per absolutionem, si vehemens contritio præcesserit, vel pauca fuerint peccata pœnitentis. 3. Si pœnitens fuerit in gratia, quando confitetur, tunc non remittitur nisi culpa venialis, & semper augebitur gratia. Busæus.

Quæres: An Sacerdos semper teneatur pœnitentiam iungere. Resp. affirmativè: Excipiuntur tamen tres casus, 1. quando pœnitens ob gravitatem morbi nullam potest amplius facere pœnitentiam, ut habetur *cap. ab infirmo. 26. q. 7.* si autem potest aliquam aliam facere, tenetur ei imponere levissimam, ut tunctionem pectoris, signum crucis, &c. 2. casus est, quando scrupulosus eodem tempore sæpius redit ad confessionem, & nova narrat peccata, ut absolvatur. 3. quando creditur integrè satisfacisse pro peccato, ut habet Cajet. in *sum. Vict. Ledesm. Fumus*, afferunt quartum casum, si probabile est, pœnitentem nullam admissurum pœnitentiam.

Pollutio, seu mollities.

Vide v. *Matrimonium.*

1. Pollutio voluntaria est peccatum mortale, & contra ordinem naturæ, & naturam generationis. Dixi, *voluntaria*, ut innuerem, pollutionem in semetipso factam non esse peccatum mortale. Tunc autem pollutio censetur voluntaria & peccatum mortale, quando provenit ex causa proxima notabiliter influente in pollutionem, si non sit necessaria, vel